

Ц и л а н а :

За Дрву Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
 За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 вр. на по године 6 круна.
 За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
 Преплата се прима само у год. и полугодишњи роковима.
 Поједињи број 20 хелера.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Преплата се шаље поштанском упутицом, само у непосредно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Вељку Рамада новићу, К. Ц. агенту у Котор.

Донеси се шаљу Уредништву. Укопчени се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 хелера на први пут, а за сваки даљи пут по 2 хелера.

Власник: Државна Штампарија

Издази суботом

Главни уредник: Милош Живковић

Дворске и дипломатске вјести.

— Његово Краљевско Височанство Књаз Престолонашљедник Данило долазио је у четвртак са Ријеке на Цетиње, и истог дана пред вече опет се вратио на Ријеку.

Записници сједница Нар. Скупштине

ЗАПИСНИК

од 24. новембра 1906.

XVIII редовни сасанан редовног сазива Народне Скупштине.

На дневном је реду наставак дневног реда XVII. сједнице.

За министарским столом г. г. министри: Ђуровић и Раичевић.

Почетак у 9 сати прије подне. Потпредседник отвара XVIII редовну сједницу.

Секретар Павићевић чита записник XVII. сједнице.

П-председник пита, има ли ко што примјетити на прочитани записник.

Гојнић примјетљује, да је казао: да би излишно било, кад би у одбор за молбе и жалбе ушло више од три члана, а не: да не може бити више од три члана, — као што је у записнику унесено.

Вулетић тражи, да се у записник уноси, ко је за, а ко против неке редакције.

Оца Карабузовић примјетљује да није у својој интерпелацији поменуо издавање пасоша Мухамеданцима, као што је у записнику унесено него Баранима и Мрковићима, који су православни и мухамеданци.

Н. Јовановић примјетљује, што је у записнику унесено: да је он предложио, да се они посланици, који би открили тајну из Скупштине, предаду најстрожијим војничким судовима, па каже да је то рекао само за оне, који би открили у Скупштини ратну тајну.

Секретар обећава учинити исправке.

П-председник оглашава, да је записник примљен, па извјештава, да ће се читати неке молбе и жалбе.

Секретар Павићевић чита молбе и жалбе и то:

Јована Радуловића свештеника у пензији из Подгорице; Ријечко-љешанског свештеничког удружења; Руже Васиља Пећара овод.; Божа Јовићевића с друштвом с Ријеке; Миливоја Бојића испред општине Горњо-Пољске; попа Перка Бурића из Загреде; Митра Ивановића, свршеног богослова из Улциња; прота Кане с Цетиња; истога прота Кане с друштвом; Сава Вулетића, народног посланика, односно Блага Кликовца с друштвом, Васа Станковића из Сотонића; Пека Вукићевића с друштвом из Студенаца; Муја Влаховића, народног посланика и Марка Петровића, народног псланика.

Прочитане молбе и жалбе упутиће се дотичном одбору.

Тошковић тражи, да се Бојића молба огласи за његов предлог, што се усваја. Председник извјештава, да ће се читати посланички предлози.

Секретар Павићевић чита предлоге, и то:

- 1.) Јовете Ђетковића, Спасоја Радуловића и Милије Павићевића односно спровеђења водовода кроз Косов Луг до Служа;
- 2.) Јовете Ђетковића односно потребних путова и мостова кроз државу;
- 3.) Дра Митра Радуловића односно уређења централног казненог завода;
- 4.) Сава Вулетића, односно комуна у Зети;
- 5.) Спасоја Радуловића због канализирања јужног дијела Бјелопавлићске Равнице;
- 6.) Лабуда Петровића односно преноса магацина соли с Његуша;
- 7.) Дра Марушића односно земаља Манастира Острога и продаје истих.

Прочитани предлози упућени су одбору за исте.

Председник извјештава да ће се читати интерпелација г. Баја Гардашевића.

Секретар чита интерпелацију г. Гардашевића на министра правде односно неких лица, која су без пресуде у казним заводима.

Министар Правде г. Раичевић изјаснио се је, да ће кроз пет дана казати, кад ће на ову интерпелацију одговорити.

Председник позива г. г. посланике да изволе саслушати изјаве г. г. министара.

Секретар Павићевић чита изјаве, и то:

1.) Министра војног, г. Д. Гатала, који извјештава, да не може одговорити на питање посланика г. Вука Кривокапића, пошто је то ствар дисциплинарна, и пошто се глобљени војници нијесу жалили.

Посланик Кривокапић није задовољан са овим одговором, и изјављује, да ће ово питање претворити у интерпелацију.

2.) Министра финансија г. М. Ђуровића, који изјављује, да ће одговорити, и то:

а.) на интерпелацију Сава Кривокапића односно колског пута Ђеклићи—Грахово 7 XII. т. г.

б.) на интерпелацију Вука Кривокапића односно надница капетаније никшићске за обвезни рад 7 XII т. г.

в.) на интерпелацију Вука Кривокапића односно мјерења за натапање и исушивање земље у Никшићу 7 XII. т. г.

Председник извјештава, да се прелази на дневни ред.

Никола Јовановић тражи, да се поједине жалбе и молбе, сличне предлозима, приложе истијема.

Потпредседник одговара, да је то предвиђено правилником, па позива извјештоца, да чита извјештај пројекта закона о пословном реду.

Јанко Спасојевић чита чл. 43. и 44. по пројекту.

Вулетић пита, би ли се могло рећи, да ко други води записник осим секретара. Вукчевић каже, да је предвиђено, да записник секретари воде.

Спасојевић је мишљења, да се придодају помоћници из Скупштине.

Чл. 43. и 44. примљени су без измјене по пројекту.

Извјестилац чита чл. 45.

Г. Церовић примјетљује, да је сувишан додаток по редакцији извјештоца.

Противно томе доказују г. г. Љ. Бакић и Вулетић, те се и члан 45. прима, како га је извјестилац прочитао.

Извјестилац чита чл. 46., 47., 48., и 49., који се примају по пројекту без измјене.

Извјестилац чита чл. 50. и 51. Послије дебате по овим члановима, у којој су имали учешћа г. г. Н. Јовановић, Тошковић, Вукчевић, Вулетећ, Николић, Др. Марушић и министар финансија Ђуровић, примљени су чланови по пројекту без измјене.

Извјестилац чита чл. 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61., и 62., који се примају по пројекту, или са малим измјенама и с размјеном чл. 52. за 57. и обратно.

Извјестилац чита чл. 63. и 64.

Ристо Поповић примјетљује, да није циљесходна редакција чл. 63. о одсуству, па предлаже, да се у члану дода то, да Скупштина претреса на тек рјешени за одсуство посланика. По овом предмету узимају учешћа у дебати г. г. Тошковић и Јован Пламенац и Гојнић, који потпуно мажу мишљење Риста Поповића, и Вулетић, који се са горњијема не слаже већ са редакцијом извјештоца.

Извјестилац прима предлог Риста Поповића, па даље чита:

чл. 72. пројекта без измјена за чл.

73.	„	„	„	„	„	66.
74.	„	„	„	„	„	67.
75.	„	„	„	„	„	68.
76.	„	„	„	„	„	69.
77.	„	„	„	„	„	70.
78.	„	„	„	„	„	71.
79.	„	„	„	„	„	72.
80.	„	„	„	„	„	73.
81.	„	„	„	„	„	74.
82.	„	„	„	„	„	75.
83.	„	„	„	„	„	76.
84.	„	„	„	„	„	77.
85.	„	„	„	„	„	78.

Тошковић предлаже, да се у смислу 96 чл. истрага не мора укидати, и кад би се распустила.

Вулетић предочава, да круна има право на предлог владе распустити Скупштину, па не само да се у том случају прекида истрага него и посланици престају имати тај назив.

На тај начин прима се чл. 96. односно 78.

Извјестилац чита члан 97. пројекта.

Ристо Поповић жали, што извјештај одборов није штампан, како би се поједини посланици са истијем упознали прије него дођу у Скупштину; па каже да би требало, да се у чл. 97. издвоје изборне од чисто административних ствари, па да изборне рјешава Скупштина а административне надлежно министарство и предлаже, да у овај члан уђе и то, да се изљедна акта и тужбе против мандата неког посланика и истоме уруче рад упознавања.

Вулетић потврђује незгоду, што извјештај није штампан, а пориче потребу, да се по овом члану издвајају изборне од административних ствари, доказујући, да све то долази под појам административно и у прилог свога говора тврди да Скупштина рјешава и изборне и административне ствари, па као примјер наводи, да је Скупштина уништила три оспорена мандата, а власти, које су избор вршиле, предала је надлежном министру на законски поступак. У дугој дебати узели су учешћа по овом питању г. г. Спасојевић, Гаврило Церовић, Љубо Бакић, Тошковић, Радоје Поповић и Јован Пламенац.

Потпредседник изјављује, да се сједница закључује, а XIX. заказује за 25. о. м. у 9 сати прије подне. позивајући г. г. предговорнике по овом члану, да изволе на заказату сједницу донијети своје редакције, а извјештава, да ће на XIX. бити продужење дневног реда XVIII. сједнице.

Пресједник Народне Скупштине,
Љубо Бакић,
 Секретари: **Милија Павићевић.**

ЗАПИСНИК
 од 25. новембра 1906. г.

XIX Редовни сасанан редовног сазива Народне Скупштине.

Сједница је отворена у 9 часова прије подне.

На дневном је реду: продужење дневног реда XVIII сасананка.

Од г. г. министара присутни: М. Н. Ђуровић, Мил. Раичевић и Мих. Ивановић.

Председник извјештава Скупштину, да ће се записник прошлог сасананка прочитати идуће сједнице, пошто још није готов и позива секретара, да прочита неке молбе и жалбе.

Секретар Бакић чита молбе и жалбе: Филипа Кр. Бијелића, из Дробњака, Ђока А. Радонића с друштвом, из Зете, удове Јоване Л. Мартиновића, из Бајина, Јова Ђурановића с друштвом, с Цетиња, Ике П. Липовца, с Цетиња, Видака Ј. Контића, из Пјешиваца, Ђане пок. Пера Ђоковића, из Никшића, барј. Новака Шћепановића с друштвом, из Рована, Ралосава Ј. Вуковића, из Поља, Шара С. Влаховића, из Колашина, Петра Ж. Радуловића, из Паштровића, Велише Ковачевића, из Бјелопавлића, Луке А. Вукчевића, из Љешанске Нахије, Иване П. Косијерске, с Цетиња, и Иване Н. Ражнатовић, с Цетиња.

Председник позива Скупштину, да саслуша неке посланичке предлоге.

Секретар Бакић чита предлог г. г. посланика Милутина Татара, с друштвом, односно доношња закона о риболову; Спасоја Радуловића, односно радничког питања; Ј. Тошковића с друштвом, односно спровеђења путова и подизања разних установа у неким крајевима државе; — и питање г. Лабуда Петровића, односно школске куће на Његушима.

Председник позива секретара, да прочита једно саопштење министра унутрашњих дјела.

Секретар Бакић чита саопштење, којим се извјештава Народна Скуопштину, да ће министар одговорити на питања г. г. Тошковића и Николе Радвановића, односно пасоша, као и на питање г. г. Митра Вукчевића и Мила Татара, односно штраљака, 4. дец. ове год.; а такође на питање г. Тошковића, односно саобраћаја Подгорица, — Колашин, 28. нов. ов. године.

Председник објављује, да се прелази на дневни ред.

Извјестилац тражи редакцију од господе посланика за чл. 97. пошто је одборска редакција на прошлој сједници одбачена.

Р. Поповић изјављује, да није спремно редакцију, а тражио је на прошлој сједници, да Скупштина доноси ријешење, само по изборним, а не административним стварима.

Извјестилац каже, да се то само по себи разумије, да Скупштина доноси ријешење за изборне ствари, те је излишно да се то у закону наглашује.

Г. Церовић предлаже редакцију да: анекета подноси извјештај непосредно Скупштини, која у смислу друге алинеје чл. 8, доноси коначну одлуку, да ли да се избор одобри или уништи и која може и т. д.

С. Вулетић каже, да је одбор донио добру редакцију и да није могао, и ако је о томе размишљао, доћи до убјеђења да треба што измијенити. Тражи да извјестилац прочита одборску редакцију.

Извјестилац чита одборску редакцију.

Др. Марушић се чини, да је доста казано и не треба онширивати. Тражи да се избаци ријеч „наспрам“ а да се унесе мјесто ње „према“ оптуђеним. Даље тражи да му се објасни, зашто ће се обраћати влади.

Извјестилац објашњује, како се достављају влади погрешке капетанске при изборима.

Др. Марушић вели, да му не треба толико опширно објашњавати.

Пилетић се слаже с одборском редакцијом, и замјера редакцији Церовића.

Р. Поповић је за другу редакцију, јер је одборска нејасна. Тражи да се, као засебан чланак, донесе по којемоу ће имати право да прегледа списе посланика, чији се мандат оспорава.

Вулетић остаје при одборској редакцији и износи разлоге противне другим редакцијама.

Церовић каже, да је одборска редакција одбијена на прошлој сједници.

Министар финансија вели, да се не поступа правилно по пословнику, кад неки говоре и по шест пута о једном предмету.

Извјестилац усваја додаток о праву да кандидат чији је мандат оспорен прегледа списе и чита исти.

Пилетић додаје неке ријечи редакцији Церовића и тражи да се с тим додатком усвоји редакција.

Церовић тражи, да се о његовој редакцији гласа.

Л. Гојнић вели, да за изборна питања Скупштина доноси коначна ријешења, а административна упућује већином влади или суду. Говори у прилог одборске редакције, те према томе да отпадне остале редакције, а додаје и то, да не би било штета, да дође додаток о праву прегледа списа дотичног кандидата.

Извјестилац чита редакцију одборску с додатком о праву прегледа списа.

Пилетић тражи, да се овај додаток о праву прегледа списа унесе у чл. 8.

Церовић вели, да је јуче свршено с одборском редакцијом, те се о истој не може гласати.

Вулетић је противан напомени Церовића, јер су прошле сједнице обећали неки посланици, да ће донијети другу редакцију, па то нијесу учинили.

Р. Поповић вели, да је требало донијети редакцију на основу одлуке прошле сједнице.

Извјестилац жали што се о овој ствари говори много.

Председник вели, да није добро по одборској редакцији одвојена Скупштина од владе.

Извјестилац чита коначно редакцију која се усваја и даље чита чланове, који се усвајају, и то: чл. 75. пројекта постаје по одборском извјештају чл. 80; чл. 76. пројекта постаје чл. 81; чл. 77. постаје чл. 82.; чл. 78. постаје чл. 83.; чл. 79. постаје чл. 84.; чл. 80. постаје чл. 85.; чл. 81. постаје чл. 86.; чл. 82. постаје чл. 87.; чл. 83. постаје чл. 88.; чл. 84. постаје чл. 89.; и даље чл. 85., 86., 87., 88., 89., 90., 91. и 92. постају по реду чл. 90., 91., 92., 93., 94., 95., 96. и 97.

Р. Поповић тражи да се унесе у пословник, да је влада дужна спровести с пројектом Скупштине и примједбе Држав. Савјета.

Извјестилац изјављује, да је то у овој прилици учинено.

Гојнић је противан тражењу Поповића. Вулетић говори у прилог Гојнићу.

Р. Поповић понавља своје тражење и додаје да је то потребно и с тога, што ће у будућности бити партијских влада, па могу вољно и недати што се од њих тражи.

Гојнић се позива на Устав и вели да то у њему није речено, па и не мора да треба то да уђе у пословник.

Вулетих вели, да не може бити бојазни од владе, јер оне постају из већине и дати ће скупштини што тражи.

Др. Марушић слаже се с мишљењем Поповића, јер вели, што Уставом није забрањено може се посебним законом предвидјети.

Мин. Финансија слаже се с тим, да се примједбе Држав. Савјета спроведу Скупштини.

Пилетић тражи да се пређе на дневни ред, јер је изишло даље дебатовати. — Усваја се одборска редакција и прелази се на даље читање. Чл. 98. и 99. усвајају се по одборском предлогу.

Тошковић тражи, да се унесе у чл. 100. да посланик може поједину молбу огласити за свој предлог.

Пилетић вели, да је то излишно уносити, а ако се баш то хоће, онда да се унесе у чл. 101.

Церовић каже, да је то скоро предвиђено у чл. 102.

Вулетих сматра, да се то по себи разумије, а може се и унијети.

Милисав Николић је за то, да се то остави одбору за молбе и жалбе, па да он види је ли предлог у ком ће га случају упутити одбору за предлог.

— Дат је четврт сата одмора.

Послије одмора прима се чл. 100. предмета.

Тошковић тражи поново да посланик може огласити поједину молбу за свој предлог и то да се унесе у чл. 101.

Љ. Бакић помаже Тошковића.

Гојнић је противан томе.

Мин. унутрашњих дјела такође је противан.

Чл. 101. усваја се како га је одбор предложио.

Чл. 102. прима се по одборској редакцији; чл. 103. такође се прима.

Код чл. 104. Церовић тражи да се унесе да се молбе и жалбе не разликују односно начина саопштења молитељима и жалитељима.

Пилетић разликује молбе и жалбе, јер по жалби доноси рјешење Министар и то мора саопштити а по молби то не мора.

Церовић додаје да и по молби може бити министарско рјешење.

Чл. 104. прима се по одборском предлогу.

Чл. 105. прима се без измјене.

Код чл. 106. пита Гардашевић шта бива с предлогом који се одбаци у случају подјеле гласова.

Пилетић наводи случај с мандатом Дожићевим, који није правилно ријешен.

Извјестилац објашњује додаток односно случаја подјеле гласова.

Н. Јовановић чуди се на што се базира да предлог пропада кад је подјела гласова.

Гардашевић пита за случај с мандатом Дожићевим, те ако предлог отпада при подјели онда се у ствари прима.

Извјестилац објашњује како при подјели отпада предлог.

Гардашевић пита, шта бива при подјели гласова, при бирању председника Скупштине — отпада ли тада.

Пилетић разликује бирање и предлог.

Р. Поповић вели, да се редакција одборска коси с уставом, јер је према уставу потребна већина гласова.

Извјестилац се чуди Поповићу, јер према одборској редакцији нема контрадикције са уставом.

Р. Поповић вели, да није правилно ријешено о Дожићеву мандату.

Тошковић каже, да у уставу нема одредбе, како бива при подјели гласова.

Др. Марушић изјављује, да је правилно ријешено о мандату Дожићеву; јер је прије гласања била огромна већина посланика и ако то није било при гласању, јер су изашли.

Н. Јовановић противан је мишљењу Марушића.

Потпредседник примјећује, да председништво није могло позивати посланике са улице да гласају.

Др. Томановић предлаже, да се узакони да при подјели гласова ствар остане за идућу сједницу и глас се поново.

Пилетић је противан Томановићу.

Др. Марушић такође је противан предлогу Томановића.

Н. Јовановић слаже се с Томановићем.

Гојнић се слаже с одборском редакцијом, јер је у духу устава.

Тошковић је противан редакцији и додаје да је правилно рјешавати кошком.

Мин. ун. дјела слаже се с предлогом Томановића.

Гојнић говори поново у прилог свог исказа и додаје, да је о Дожићеву мандату ријешено по аналогји чл. 57. устава.

Вулетих је за одборску редакцију.

Др. Томановић вели, да је за то тражио одлагање, што се нада, да ће посланици на идућу сједницу доћи и гласати, пошто увиде важност тога.

Извјестилац је прије да отпадне додаток одбора него да прими какву другу редакцију.

Др. Марушић примјећује да треба водити рачуна о броју посланика у почетку сједница не при гласању.

Чл. 106. прима се с тим, да отпане одборски додаток.

Сједница је закључена у 12¼ часова.

Секретари, Љуб. Бакић, Милија Павићевић.	Председник Народне Скупштине, В. Шако Петровић
--	--

Балканска изложба у Лондону

Под управом лондонског друштва за изложбу и многих знаменитих личности из Енглеске приређује се у Лондону 1907. године

Балканска изложба

на којој ће узети удјела под покровитељством Њ. Кр. В. Књаза Господара, а по рјешењу Књажевске Владе и Црна Гора као и Србија и Бугарска под покровитељством њихових владара.

Изложба ће се отворити у Лондону 18. априла 1907. године, и трајаће пет мјесеци. Предмети за изложбу морају се упутити са Цетиња најдаље до 15. марта 1907. године.

Главна сврха ове изложбе била би та, да се моћна Енглеска што боље упозна са нашим културним развиењем, јер би онда економске везе са Енглеском постале јаче и по нас од велике вриједности, као што је од велике вриједности по нас била одавна њена особита наклоност.

На изложби морају бити заступљене све наше домаће установе: просвјетне, занатлијске, индустријске, привредне и друге.

Предмети, намијењени за изложбу, дијелиће се у 4 групе:

држати неког извјесног реда и знати кад које воћке треба калемити. Тако:

Јабуре треба калемити зими и то у соби (осим кад се калемити на петровачу или холандску јабуку, које треба чити);

Крушке ваља чити а нарочито оне, које се калемити на дуњу, но оне се могу калемити и спајањем и то границима; Трешње треба спајати у висини круне, па било да се то ради с границима или без ових;

Са шљивама се поступа исто тако као и са трешњама;

Брескве и кајсије треба чити.

Кад се с прољећа калемити, онда, у погледу на избијање љетораста, ваља најприје окалемити трешње, за тим крушке, па онда шљиве и јабуке; а кад се калемити оцемем, онда прво окалемити трешње, за тим крушке, па онда, кајсије, шљиве, јабуке и брескве.

Послије калемљења

Везу на калему ваља одријешити кад благородни љетораст израсте 15—20 цм. Калему би се примјетиле лисне ваши на калему, што то често бива прве године, — онда исте треба уклањати. За ово се употребљава сапуњавица, дуванска вода и сумпорни прашак. Кад љетораст довољно ојача и добије правац, онда му ваља скратити патрљ до изнад оченог

1. група: Просвјешта и умјешност:

слике, планови и модели црквених и просвјетних установа и разних предмета, старих споменика и нових важнијих грађевина, живописи, скулптурни и репродуктивни радови; пробрани предмети из народног и војног музеума; књижевни радови, закони о школама и о организацији школа у Књажевину.

2. група: Земљорадња, сјочарство и шумарство:

разна жита, варива, баштенски производи и трговинске биљке, производи и прерађевине из свих грана сточарства; воћарски и виноградарски производи, разни примјерци шумског дрвећа у облицима, у којима би се најбоље показала њихова вриједност за разну техничку употребу; лов и риболов.

3. група: Занатлијска и индустријска производња и производи домаће радности:

златарске, ножарске и пушкарске, казанџијске, ковачке, дрводјелске, каменорезачке израде; терзијске израде; обућарске израде и стројење кожа; материјал за предмете за одијело, намјештај кућевни и украс домова; и домаћу потребу; израђени предмети мушке и женске ношње; производи из шумарске индустрије.

4. група: Рударство:

збирка и примјерци стијена, руда и минерала и њихови производи: грађевински материјал; земље за лончарску израду и цигле; љековите воде; геолошке карте и профили терена.

Предмети, који се по природи својој не би могли излагати, биће представљени у сликама и моделима.

Сви предмети из Црне Горе до Лондона ће се слати без икаквог трошка за излагаче.

Црна Гора ће послати на изложбу два чувара, који ће о изложеним предметима водити бригу.

Предмети, који се на изложби не би продали, повратиће се сопственицима исто без икаквог трошка за излагаче.

За предмете, који би се изгубили, плаћиће се излагачима оштета.

Пошто немамо још до 2¼ мјесеца времена за уређење изложбе, то овим молимо све оне, који се за ову изложбу интересирају, и који би, како у свом интересу, тако и у интересу наше државе, сами жељели учествовати на изложби, да се што својскије о овом послу заузму, и најдаље до 15. јануара 1907. године извијесте комитет за балканску изложбу у одјељењу народне привреде на Цетињу, да ли желе на изложби учествовати, на који начин и са каквим предметима, које би одбор у своје вријеме преко својих органа кроз унутрашњост земље скупити дао.

Вреднији излагачи добиваће награде. Поједини предмети ће бити изложени на продају.

Излагачи ће на предметима, који су намијењени за продају, означити њихову продајну цијену.

Црногорска изложба ће бити смјештена у војводској дворани на главном улазу балканске изложбе у Лондону.

Ко би желио подробније извјешта о овој изложби, нек се изволи обратити: Комитету за балканску изложбу у Одјељењу Народне Привреде Књ. Министарства Унутрашњих Дјела.

Комитет за балканску изложбу
секретар: Петар Пламенац,
председник: А. Радовић,
чланови:
Вуко Вулетих, Филип Јерговић,
Мило Ковачевић, Мило Татар.

се, т. ј. из њих не избијају никакви љетораста. Да воћка буде што љепша и правилнија можемо се помоћи скраћивањем, т. ј. сјечом самог љетораста, која се предузима изнад окаца на патрљ (између слијених окаца) и кад се осиче цио љетораст до самога дебла.

Приликом сјече дебљих грана морају се све веће ране замазати калем-воском, или смјесом смонице и баљега. Ради појачања средњег љетораста предузима се скраћивање љетораста са стране на 8—9 цм. м. дугачак патрљ, који се у јулу сасвијем одсиче а рана замаже. Овај посао врши се од чести у прољеће а од чести у лето, у мјесцу јулу. Кад се љетораст жели прекратити ради образовања круне на жељеној висини, онда том приликом ваља уклонити све излишне гране са стране, да би се тиме што више хране могло употребити на образовање круне. А од оних, пак, грана, што су у висини круне, треба задржати 3, 4 или 5. што су најбоље распоређене, а остале одсјечи. Круна је правилна и потпуна онда, ако се састоји из средњег љетораста и 3—4 приближно једнаке гране, које су око поменутога љетораста што боље распоређене. Круне, које се састоје из двије гране, нијесу за препоруку, а биће најбоље ако се једна грана сасвијем уклони а друга пресиче на 5—6 окаца, те да се на тај начин нова круна образује.

11. Образовање дебла и круне код воћака.

Љепота и снага воћке, као и подесна узајамност између њене дебљине и висине, зависи од климе и земље, а поглавито од природе њених љетораста. Неки љетораста тјерају јаче а неки слабије гране са стране, а неки опет неједнако одмичу у порасту, т. ј. расту брже или спорије. Код воћака, које усљед разних околности не тјерају снажне љеторасте и код којих су кржљаве гране са стране, ваљан љетораст мора се привезати на вјештачки начин. А то опет може да се постигне: кад се средњи љетораст какве младе воћке сасиче сваког прољећа, прије но што воћка достигне своју дебљину и висину, и то на половину или трећину своје дужине. Оваквим радом љетораст се сведе на мали број окаца, која су због тога много јача, те се из оних окаца при врху образују снажни вршни љетораста, а из оних у доњем дијелу опет снажни љетораста са стране.

Ваља запамтити разлику између љетораста коштичавог воћа и љетораста јабучастог воћа, јер код коштичавог воћа избијају љетораста из свију оних окаца што су на прошлогодишњијем гранама; а код јабучастог воћа веллики дио пупољака, а нарочито они при дну, не буде

Титони о спољашњој политици Италије. Талијански министар иностраних дјела Титони држао је прије неколико дана у парламенту подужи говор о спољашњој политици Италије. Титони је на првоме мјесту нагласио како Италија сву своју снагу улаже у одржавање свјетског мира, у чему се слаже с осталим великим силама, које имају исту жељу. Италија је ријешена да и даље буде вјерна тројноме савезу, који јој је дао достојно мјесто у концерту европских великих сила и који има задатак да се подржи свјетски мир, што је у програму и италијанске спољашње политике. Али, — рече Титони — тројни савез није препријетка Италији, да не би била у најбољим односима и с осталим државама, које нијесу у тројном савезу. Тако је Италија у сталним најбољим односима с једне стране са сусједном Француском, а с друге стране са Великом Британијом. Том приликом Титони је поменуо све балканске државе, с којим је Италија у добрим односима, те је нагласио како ће се Краљевина Италија, ако би ток догађаја донио одлуку да се приступи рјешавању балканског питања, држати начела: „Балкан балканским народима“, јер Италија сматра да је слобода балканских народа један од услова за одржање свјетског мира и отклањање недогледних пошљедица, које би наступиле ако би се од начела народности одступило.

Русија и Бугарска. Софијски лист „Ден“ јавља, да нијесу најбољи односи између званичне Бугарске и Русије. Узрок су томе неделикатни поступци бугарског министра иностр. дјела са руским послаником у Софији, Шчегловим. Шчеглов се због њих нашао увријеђен, те и ако је Бугарска дала задовољење, ипак је Шчеглов отпутовао из Софије на неодређено одсуство, јер се — вели „Ден“ — дознало у Петрограду, да је Књаз Фердинанд одобрио оне неделикатне поступке са послаником моћне Русије, бугарске ослободитељке. С друге стране — продужава поменути лист — Књаз Фердинанд почео је у пошљедње вријеме сувише јако да се ослања на Аустро-Угарску и Њемачку, чијим је утицајем у Цариграду покушао да се користи за бугарску ствар у Македонији. То је дало повода, да се у Петрограду посумња у искреност бугарске политике, и то би као требао да буде узрок охладњавању односа.

Полуслужбени бугарски листови

ЛИСТАК

ПРИВРЕДА

I. Воћарство.

Пише: Милисав М. Дедовић.

(Наставак) 4)

Овај начин калемљења је изврсан, најсигурнији, најприроднији и најпрактичнији (разумије се за оне воћке, гдје се очење може извршити). Очењем се прави најмања рана на воћци и добију се најснажнији љетораста. Овијем се начином за исто вријеме може два пута и више воћака накалемити него ли на који други начин. Код очења се употребљава само везиво, без калем — воска. Овај начин калемљења предузима се онда, када пољопривредник није претрпан разноврснијем пословима. Очењем се могу попунити празна мјеста а могу се образовати цијеле серије грана код вјештачких облика воћа. И најзад, кад очење не би испало за руком, биљка није много повријеђена и може се калемити на који други начин.

Ради лакшег савлађивања послова производњи воћа у велико, нужно се

осврћу се на ово писање и тврде, да је све то проста измишљотина, У потврду наводе факт, да ће Књаз Фердинанд кроз кратко вријеме бити примљен у Петрограду код Цара, одакле је дошао са свим топао одговор.

ПРИВРЕДА

Гојење живине. Под „гајењем“ разуме се таква радња, помоћу које смо у стању да једно грло, старо 6—8 мјесеца, угојимо за 3 недеље толико, да буде тешко 3, па и више килограма. За дивно је чудо што се код нас у опште обраћа тако мала пажња на врло корисно гојење живине. И код нас гајење може доносити велике користи као и другим земљама; да, оно би могло бити можда још и корисније, почем разни издаци и храна нису тако скупи, нити су пак трошкови око преноса тако велики. — Управо помоћу гојења можемо знатно унапредити наше живинарство, које се тек у последње вријеме почело лагано подизати.

Разликујемо потпуно и полугојење. Потпуно гојење може се безусловно изводити у већим газдинствима, а рентири се само ондје, гдје је храна јевтина, и гдје се газдинство налази у близини кавке велике вароши.

Међу тим полу-гојење рентири се свуда, и сваки, ма и скромнији одгајивач, требао би с тога да се занима са оваквом врстом гојења живине. Код полу-гојења живина се угоји просто од зрна, један врло лак посао, код кога није потребно клукање.

Грла која су одређена за гојење морају бити потпуно израста; код сувише младих грла сва снажна храна ишла би на рачун развијања (пораста) тијела, код старијих грла на стварање масти око срца и развијање водене болести. Грла треба благовремено по половима одвојити, како би се спријечило пријевремено спаривање. Ако ово одвајање нијесмо могли благовремено извести, онда је сва мука узалуд; гојење ће се вршити без успјеха. Наравно свака раса није пододна за гојење. За препоруку су: мехелнке и фаверолке.

Француске расе и Доркинг имају до душе врло фино месо, али се њихов подмладак тешко подиже. **Жуто-ноге** расе мање су пододне за гојење, почем жута маст и жута кожа нијесу баш тако примамљиви.

Код тешких раса пак за кратко вријеме нагомилала се доста масти, ако им се слободан излаз закрати. О овоме треба водити рачуна и грла благовремено закласти, иначе ако се пропусти, грла јако страдају од водене болести.

Ток радње састоји се у шледећем.

Да би живину угојили зрнастом храном (полу-гојење) ваља затворити у каква повећи кавез за гојење и хранити је 14 дана до 3 недеље. Кавез мора имати два одјељења; једно одјељење служи живини за преко дана, друго одјељење, у коме ваља намјестити сједала, служи живини за ноћни одмор (лијегало). Ово последње одјељење мора бити преко цијеле ноћи јако замрачено, да се живина не би непотребним кретањем замарала. С тога ваља кавез поставити на такво мјесто гдје се преко дана, па и ноћи, ријетко долази.

Кавез треба два пут дневно чистити, јер ћемо само тако с успјехом живину

угојити. Као главна храна даје се зрно (хелда, кукуруз, јечам), као споредна кувани кромпири са млијечним мекињама или хлеб са млијечком умекан. Храну треба давати 3—4 пута преко дана. Изјутра дати кртолу са мекињама и толико зрнасте хране, колико могу појести; 3 часа доцније дати поново зрнасту храну, послје 3 часа поново меку храну и најзад поново зрнасту храну. Од новембра мјесеца — ушледе краткоће дана — довољно је три пута их хранити дневно. Поред ове хране морамо се побринути, да има у изобиљу чисте и свјеже воде, пијеска и креча. Месо, брашно од меса, брашно од рибе, дају месу живине врло непријатан укус, и с тога их ваља одбацити. Она грла која без воље гутају и непрестано куњају, ваља одмах повадити из кавеза и пустити у слободу. За све вријеме гојења треба обратити особиту пажњу на здравствено стање грла.

Једном тачном и пажљивом одгајивачу и сами изметн даће довољно материјала да суди, да ли се грла правилно гоје или болују.

С овим начином гојења одгајивач ће добити врло тешка, месната, млада грла, али која притом нијесу много масна. Да би се ово пошледе постигло, морамо употребити потпуно гојење.

Потпуно гојење може се извести на 3 начина, и то:

1. **Клукањем резаницама** (нудлама). По свему судећи ово је један од прастарих начина. Још за доба Египћана био је овај начин у великој мјери примјењиван. У пирамидама од Сокара пронађена је једна фигура, која нам даје довољно обавјештења о овој методи гојења.

Резанц се праве од мјешавине хелдиног брашна, утучаних кртола и посног млијека, у дебелин обичног прста. Грло се узме између кољена, лијевоном руком отвори се кљун, а десном уносе резанци у једњак. Резанци морају бити претходно потопљени у воду да омекшају.

Још је боље потопити резанце у млијеко. При овом раду ваља обратити пажњу, да грла сама гутају резанце, а никако их силом сагнати кроз једњак. Почне се с два комада резанца, па се постепено даје толико, да вољка буде пуна. Вољка ће се још брже попунити, ако силажење резанца потпомогнемо кажи-прстом и палцем, које треба лагано повлачити низ врат.

Вријеме храњења мора бити тачно одређено и стално га се држати, и ако ово вршимо, имаћемо свакако и успјеха у гојењу.

2. **Клукање помоћу лијевка**, који на свом доњем крају не смије бити оштар. Као храна употребљана се густа каша од брашна, посног млијека и растопљеног овуњског лоја. Ова се каша сила у лијевак све дотле, догод се вољка не испуни.

3. **Клукање помоћу машине.** И код ове методе употребљана се густа каша од брашна. Овај апарат има ту добру страну што се може лако покретати ногом и што се грла не узнемирују. Главно је код њега држати се тачно времена кад треба грла наклукати, почем се шледеће клукање не смије извршити све дотле, догод се вољка не испразни. Овакви апарати прилично су скупи и захтијевају доста добро извјезбану руку.

Гојење се дијели у двије периоде. Такозвано својевољно гојење изврше сама грла за 8—10 дана.

Послије овог времена она више не једу толико, но колико је потребно, и сада се приступа принудном гојењу. Код овог гојења првих дана вољка мора бити до

пола пуна, тек доцније вољка може бити сасвим пуна. На овај начин грло се потпуно угоји за 10—25 дана, наравно ако је раса за то погодна.

Да је се грло потпуно угојило познаћемо лако по његовом тешком дисању. Кожа сасвим побијели, леђа се заокругле, а на врату и шлећкама има доста масти.

Кавез, у коме се грла гоје, врло је прост, и представља један сандучић од 23 см. висине, 26 см. ширине и исто толико дубине. Дно чине летвице од 5 см. ширине. Летвице су удаљене једна од друге за 5 см. и кроз те шупљине пролази измет и пада на свјежу и суву земљу испод кавеза. Ивице су заобљене, преградне дашице излазе толико напоље, да се грла узајамно не могу видјети. Поклопци се налазе с горње стране и удешен је за преклапање. Кавез почива на четири стуба, који су високи од прилике 25 см. Испред решетке, а испод преградних дасака налазе се судови за храну и воду.

Простор у коме се налази кавез са живином треба да је мрачан, чист и да се лако може провјетрити. Промаје у њему не смије никако бити. Природно је, да у таквом простору мора владати примјерна чистоћа, јер се зна да масно месо има ту особину, да сваки непријатан мирис прими у се. Због ове особитости меса, неки на једну недељу дана, прије но што ће се завршити гојење, додају храни разне зачине, као цимет, клеку и др.

Б.

У прилог пошумљавања голети. Пошумљавање голети о којему на жалост ми на југу и не водимо рачуна како треба, тако је од потребе, да ће нас наша невоља, рано или позно приморати на посао. Ми не само да се бринемо да пошумимо какву голет, него чак без икакво реда сијечемо и оно мало забрана што имамо, не водећи рачуна о сјемењацима и подмлађивању. Исто тако, ако не и грђе поступамо и са комуницама, које су и онако у доста жалосном стању. Сјетимо се само како су Улцињани немилосрдно сјекли планину (која је од приличне користи становништву), дрво које расте обалом морском и, да се прије не стаде томе на пут, кроз кратко вријеме могла је обала остати гола. („Гл. Црн. Бр. 17. 1902. г.)

О пошумљавању код нас на Приморју памтим само један оглед у 1900 г. Предсједник улцињ. општине г. Л. Ђуровић набави с прољећа јелуду и посијао га је изнад вароши Бијелом Гором. Младе биљчице никосе, али у залуд, кад од похаре суше а у главном од недовољне пажње — погибоше.

Па може ли се збиља пошумити на пр. Бијела Гора? По моме мишљењу може. За пошумљавање оне голетине изнад вароши Улциња узео бих као почетак двије — три биљке, које би најприје ставале за употребу.

1. **Пајасен** (*ailanthus glandulosa*) или како га многи зову „кисјело“, или „оцатно“ дрво. — Пајасен, мислим свако познаје и има доста по нашим варошима. Лишће је до 8 см. дугачко, лијеперасто и са 10—15 листића на петалци. Свјета почетком јуна у жућкасто бјеличастим усправним гроздовима „китама“. Дрво расте врло брзо. Сјеме, које је лако, најбоље је сијати с прољећа. Млада биљка, која се појави послје 14—20 дана не *шриш* засјене (хлад) и *укорењава* се врло брзо. *Пајасен* *ушћјева* на свакој *иа* и *најдирђој* *земљи*. Препоручује се за голети још и с тога: *ишо* *из коријења даје много изданака* и *ишо* *га стока* *никако не бршиш*. Дрво највећи пораст достиже у 60.—85. години. Лишћем пајасена, које је смрдљиво као и кора му, може да се храни једна свило-буба (*Saturnia Cinthia*) која даје мало лошију свиљу од наше домаће свилене бубе. Поменути свилобуба корисна је још и с тога, што може по двије жетве да даде. Кад дрво буде за употребу, даде се лако сијенати и многи праве; обруче: кад потпуно остара и осуши се мајстори (токари и столари) израђују од њега финије ствари.

Осим пајасена за камените голети може се препоручити: багрен, кошћела и црнограб, које дрвеће сви добро познајемо.

Што се других лишћара тиче, наравно могу скоро све врсте да се употребе за пошумљавање, али их не спомињем с тога, што узимам у обзир брзо стасаване и укоренавање. — Већина лишћара, као дубови, граб, бријест и др. добри су, али само кад је земљиште подесно и други услови повољни.

На завршетку ово неколико редака као допуна чланка „У прилог шумарства“ „Гл. Цр.“ Бр. 47. т. г. и у исто вријеме одговор на постављена питања, надати се да ће Привредни Савјет обратити нужну пажњу и предузети потребне кораке у прилог обнављања пострадалих шума.

Бар, 1906.

И. Калуђеровић, обл. економ.

косо опет у рупу дубоку 60. п. м. или им просто набациати ситне земље на жиле за 40—50. ц. м., па их још и сламом покрити. Ако се вољке имају гдјегод транспортирати, онда се њих 10—15 комада увезу сламом тако, да се не би трле једна о другу, а жиле се такође с јесени или ако је хладно омотају сувом маховином, а ако је топло, н. пр. у прољеће, онда маховину навлажити.

13. Гдје се вољке могу садити.

Ни једна културна биљка није толико скромна са избором земљишта да сразмјерно више користи доноси, него што је вољка. Вољку можете садити тамо, гдје многе културне биљке не би могли садити. Њу можете садити и по баштама, пашњацима, нивама, путевима, црквеној и школској порти, по оградни — међи — имања и т. д. и т. д.

По баштама сади се градинарско, ниско воће и њежније сорте а док међутим по путевима треба садити оне сорте, које рано не сазријевају, да им род по спљашности није примамљив и да је дебло високо и да се круна што више протеже у висину.

(Наставиће се.)

(Свршени закони). У Народној Скупштини претресени су и свршени закони: о пословном реду у Народној Скупштини; о буџету; и о изборима народних посланика.

(Скупштински одмор). Нар. Скупштина имаће о Божићним празницима одмор, који ће трајати неколико дана. За то вријеме народни посланици, који не бораве стално на Цетинју, моћи ће отпутовати својим кућама да ове благе дане проведу у кругу својих породица. Послије празника Народна Скупштина продужиће започети рад оног дана који одреди предсједништво.

(Одликовања). Њ. Кр. В. Господар благоволио је одликовати г. Јована Љумовића с Вира четвртим степеном, а г. г. барјактара Драга Обрадовића из Васојевића и Радована Станишина Ивановића из Драговића, петим степеном Даниловог ордена; г. г. Петра Рајковића писара царинарнице на Грахову златном, а Обрена Вукова Рогановића и Сима Богданова Ковачевића, жандарме исте царинарнице, сребрном медаљом за ревност.

(Преминула). Јована Бошкова Мартиновић преминула је ноћас у 12 сати послје кратког, али тешког боловања.

Покојница је од породице Бошковића с Орје Луке, а била је сваком позната као узорита кућаница и добра мајка.

Покојница је оставила након себе три сина и двије кћери, снаху и пуно унукади, који се са њоме могу дичити.

Колико је покојница уважена била, види се из тога, што је скоро цијело Цетиње с околином непрестано долазило да се о њеној болести распитује.

Врлој покојници нек је лака црна земља, а г. бригадиру Митру Мартиновићу с осталом породицом нека Свемогући даде утјеху у великој жалости.

(Похвалан примјер.) Брчевљани и Буковичани, који се налазе на заради у Америци, сјећајући се свога родног краја, у договору скупше и приложише лијепу суму новаца за градњу нове цркве на Расовцу. Градња цркве већ је погођена. Учињене су све потребне припреме, и градња ће отпочети на прољеће, како би могла да се заврши о Тројичину-дану, кад ће нова црква бити освештана.

(Прилози „Друштву за потпомагање заната и трговине у Црној Гори.“ Г. Ошо Франк, Књ. Цр. почасни консул у Анверсу, у Белгији, изволио је поклонити Друштву круна 250., чиме је г. Франк постао члан добродјелног истога Друштва, којему је и диплома упућена. —

Госп. поп Јоко Гојић, учитељ у Голубовцима приликом држатога парастоса пок. Петру Мајићу, студенту биоградског философског факултета, поконио је од присутних круна 32, коју су суму приложили: г. г. командир Томисла Кликовац, Иво Ш. Пејовић, чин. у пензији, свештеник Ристо Поповић, потпоручник Мато Раичевић, Алекса Грујић, Никола Вулетић, капет. заступник, потком. Митро Вујачић, свешт. Михаило Поповић, Шако Ђ. Лекић, писар капетански, Перо Глигов Раичевић, учитељ Алекса Кликовац, свешт. Андрија Драговић, Васо Т. Поповић, учитељ Василије Дракић и поп Јоко Гојић.

Истом Друштву приложили су: г. Маркиз Бона из Дубровника приликом смрти пок. Лука Зоре 25. круна.

Г-ђа Даница и г. Ђуро Иванишевић приликом одржаног парастоса пок. Богдану Иванишевићу 20. круна; г. проф. Ристо Чупковић кр. 2. г. Н. Н. при поласку у иностранство кр. 10.

Свима гореименованим приложницима на њиховом племенитом сјећању и потпори, Управа Друштва овим изјављује своју особиту захвалност.

(Промијена времена.) Овакве нагле промијене времена у зимње доба године одавно се не памте. Послије великог снијега и студени оскрнула је топла киша, па за њом веома јак јужни вјетар, који је растопио снијег. У приморју овај јак јужни вјетар учинио је доста штете и на мјестима спријечио, а на неким мјестима отежао саобраћај пароброда. Вријеме је топлије, веома промијенљиво, са јаким кишама и вјетром.

ТЕЛЕГРАМИ

(Бечког Кор. Бироа.)

Твер, 12. децембра. Граф Алексије Игњатијев, бивши гувернер Кијева, убијен је из револвера. Убица је ухваћен.

Биоград, 13. децембра. Студенти Универзитета намјерни да демонстрирају противу зајма пошли су ка Универзитету и наштавши врата затворена, вратили су се пред Краљев двор и ту се сударили са

полицијом и присталицама старих радикала. Један студент је рањен. Манифестације су настављене против Пашића с усклицима: Живје-ла република!

Петроград, 14. децем. Небогат-ов, адмирал Тамбомагов и запо-вједници три оклопџаче осуђени су на смрт с тим, да се моли Цар да им ову казну замијени са 10 година затвора. Четири официра осуђени су на по двије године тамнице, а четири су ослобођена.

Биоград, 14. децем. Скупштина је примила закон о зајму послје трећег читања са 88 против 44. Студенти су поново манифестације чинили кроз улице вичући: Доље с владом!

Омск, 16 децем. Двије непознате особе убиле су гувернера.

Биоград, 16. децем. Званични лист објелоданио је закон о зајму.

Новочеркеск, 16. дец. Пет људи напали је поштански воз и отело 21.257 рубаља. Лопови су умакли.

Одеса, 16. дец. Генерал Каулбарс је премјештен у други војни округ.

Лондон, 16. децем. Близу Dunge сударила су се два исељеничка воза. Било је 13 мртвих.

Званични огласи

ОБЈАВА

У недјељу 17. децембра тек. год. даваће се у овдашњем војном ста- ну од 2 до 4 сата послје подне, на јавну продају стара војничка одјећа и обућа, која није више војсци за употребу, те се овим ста- вља до знања свакоме, ко би же- лио исту купити, да се реченог да- на пријави у команди 1-ог бата- лиона изасланику Административ- ног одјељења Министарства Војног, који ће том продајом руководити. Продаја ће се посебно одјећа, а посебно обућа или пак обоје за- једно по жељи сигурнога купца, који највише цијену понуди; а по увиђавности самога изасланика мо- же се једна иста врста робе поди- јелити међу више купаца.

Лицитанти су дужни за купљену робу положити најмање трећину од купљене суме у готовом новцу, а за остатак гарантовати са сигур- ном залогом или јемцима.

Рег. број 4176. Адм. одј. 1456 —1906—IV—9. Из Административ- ног одјељења Министарства Војног, Цетиње, 8. децембра 1906. год.

2—2

ОБЈАВА

На основу ријешења Књ. Мин. Ун. Дј. од 29. нов. ове год. под бр. 7031. дољепотписато Одјељење овим објављује, да ће се на дан 20 ов. мј. држати јавна лицитација односно набавке потребног канце- ларијског материјала за Државни Магацин.

Лицитација ће отпочети тог дана у 2 часа по подне.

Они, који би жељели лицитирати, могу се ближе о томе извијестити у канцел. Пошт. Телеграф. Одје- љења.

Бр. 6219. Из канцеларије Поштанско Телеграф. Одјељења Мин. Унутр. Дјела.

(3—3)

ОГЛАС

Књ. Министарство Финансија издаће до 15. јануара идуће 1907. г. „Државни Календар Књажевине Црне Горе“ за 1907. г.; што се ставља свијема државнијем надлеш- твима на знање и сходно управ- љање.

Из канцеларије Књ. Министарства Фи- нансија, № 2489—1—1223, на Цетињу, 14. децембра 1906 г.

(1—3)

Службени огласи.

ОГЛАС. Продаја непокретности свеш- теника Видака Мићковића из Пеовца, извр- шиће се 24. марта о. г., а не 24. новем., као што стоји у огласу под број 47. у „Глас Црногорца“, која се погрешка овим исправља.

Број 80 ех 1905—87—1905.

Андријевица, 8. децем. 1906. г.

Капетански суд кап. Иван Чукић.

Р. 48, број 600, 1.1.

Приватни огласи

Механичко-Гвожђарска Радионица

ПЕТРА ДРЕЦУНА

НА ЦЕТИЊУ

Продаје све врсте шиваћих ма- шина; шпорете најбоље врсте разне величине; машине за кропљење ло- за и ради све гвожђарске послове.

Р. 26, број 602, 1.4.

СРЕЂКЕ

СРПСКЕ ДРЖ. КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

33-ће коло

којих ће вучење бити

10 Јануара 1907 године

Стају: 1 цела сређка 24 динара, $\frac{1}{2}$ сређке 12 динара и $\frac{1}{4}$ динара 6.

План играња ове лутрије из ког се об- ширно може видети ред вучења појединих класа, подела добитака по класама и сва једном играчу нужна обавештења, шаљемо уз сваку извршену поручбину — бесплатно.

Уплату за Сређке најподесније је слати поштанском упутницом на фирму

Л. Конановића и Друга
Овлашћених продаваца Срп. Држ.
Класне Лутрије.

Београд, Децембра 1906.

П.п. бр. 596, 1—4

Из слободне руке а од своје добре воље продавам ци- јело моје у „Забјело“ постојеће непокрет- но имање, које се налази код „Љубови- ћа“ у близини цркве а садржи се: из једне двокатне осигуране куће и из 7 ра- ла добро обрађене орачице и 5 рала ли- ваде; све је у једном комаду а пред- кућом а на средини земље постоји ново- саграђена бистијерна (убао).

Ко жели купити, нек се у најкраћем року обрати подписатом ради погодбе.

Подгорица, 5. децембра 1906. г.

Барјактар **Ристо Савов Пејовић**.

Р. 82, број 604, 1.3.

Тражим мога сина Драга Дра- гутиновића из Ђеклића,

(Црна Гора), који је назад 5 година отишао у Америку. Од тога доба један пут ми се је јавио из Сан- Франциска, у марту 1905. год.

Пошто сада не знам — ће се налази, умољајем сваког брата Ср- бина, који би што год знао о истом Драгу — да ми јави преко Књ. Министарства Иностранних Дјела на Цетињу — Црна Гора.

За исту врху бит ћу му вјечито благодаран.

Боро Мићов Драгутиновић

Р. 75, Бр. 581, 3.3

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ.

Потписата општина, овом приликом сматра, за особиту дужност, изјавити најсрданију захвалност, јеромонаху, на- стојатељу манастира св. Богородице у Горњем Брчелу, Рафаилу Ђуровићу, који гајећи племениту љубав према овдашњим општинарима, заједно са свештеником ове парохије Јованом Јовачевићем 5. ов. мјесеца одржаше благодарјење, за дуг живот и здравље свих оних општинара, који се налазе у иностранству; такође

хвала и свештенику парохије овочићке Илији Јовановићу, који одржа благода- рење онима, који се из потписате општи- не налазе на зараду у Америци.

Бр чели, 7. дец. 1906. г.

Општина Горњо-Брчесока.

Р. 86, број 599, 1.1.

БЛАГОДАРНОСТ

Наша браћа Брчелани и Буковичани, налазећи се привремено на зараду, на другој половини наше планете, (Америци), не пожалише труда, како сопственим прилогом, крвљу стечене зараде, тако и прикупљањем добровољних прилога међу браћом Црмничанима, Паштројевићима и др. Словенима, за градњу заједничке Брчесоко-Буковичке цркве, на височини Расоватац, чија имена са похвалом би- лежимо.

По 15 долара: Пиро Никаљевић; по 10 долара: Нико Никаљевић, Јошо Житковић, Лука Лекић, Илија Житковић, Митар Поповић, Ђуро Раичевић, Марко Поповић, Васо Поповић, Лука Ф. Томашевић, Лука Ђ. Томашевић, Мило Томашевић, Марко Бошковић, Мило Радача, Крсто Лекић, Пиро Поповић, Саво И. Поповић, Митар Роловић, Томо Роловић, Нико Томашевић, Милош Роловић; по 12 долара: Мато Ђуровић; по 6 долара: Ђуро Алексић, Илија Алексић и Јован Алексић; по 5 долара: Лука Бошковић, Машо Б. Јовановић, Иво Раичевић, Илија Јововић, Митар Никаљевић, Петар Поповић, Нико С. Лекић, Ђуро М. Ђоновић, Петар Бо- кан, Гаврил Петановић, Васо Ј. Бокан, Иво Вукмановић, Нико Роловић, Томо Мијовић, Митар Ђоновић, Томо Ђоновић, Јово Ђукановић, Нико Вујовић, Машан Лекић, Крсто Ђаконовић, Ђуро Бошковић, Томо Вукчевић, Васо Бошковић, Васо Томовић, Мило Ђукановић и Ни- кола Црнојевић; по 4 долара: Андрија Вукмановић, Саво Ђукановић и Стеван Грабовица; по 3 долара: Томо П. Јовановић, Мило Шабан, Душан Копитовић, Никола Ђукановић, Нико Стојановић, Ра- ко Копитовић, Васо Роловић, Коста Ко- питовић, Станко Коичић, Марко Давидовић, Митар Ђурашковић, Богдан Ракнић и Ђуро Мишић; по 2 долара: Криун Ву- јовић, Томо Маровић, Марко Никотић, Марко Семедер, Рако Семедер, Томо Срзентић, Божо Јовићевић, Марко Вукса- новић, Јован Копитовић, Томо Вукчевић, Широ Срзентић, Зеко Барјамовић, Бош- ко Вуковић, Благо Ђоновић и Благо Стојановић; по 1 $\frac{1}{2}$ долар: Иво Н. Вукчевић, Ђуро Марковић и Пиро Марковић; по 1 долар: Петар Глумац, Спасоје Куч, Пиро Кентера, Радо Бутулија, Јоко Бо- жовић, Илија Ивановић, Васо Ђаконовић, Илија Страхина, Нико Семедер, Трипо Бутулија, Марко Станковић, Лазо Срзентић, Јово Павловић, Марко Божовић, Пиро Божовић, Станко Прибинић, Јово Црнчевић, Илија Црнчевић, Јоко Шарче- вић, Јоко Вукчевић и Саво Милатовић — на чему поменути дародавцима, молећи Бога за здравље и срећни повратак у Отаџбину, у име обије општине остаје вјечито благодаран.

Бр чели, 1. дец. 1906. г.

Одбор цркве на Расоватац,

Председник: ком. **Васо Бокан**, чланови: поп **Васо Вукосавовић** и поп **Јоко Јовачевић**, с друштвом.

Дјеловођа: **Т. Поповић**, учитељ.

Р. 356, број 589, 1.1.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Промисао Свешњег Господа тако је хтио, да нас удалене из свога роднога мјеста учивијели и ожалости губитком на- ше миле и драге снахе односно супруге јетрве и мајке

† ПЕТРАНЕ ПОПОВИЋА,

која се пресели у вјечност послје дугог и тешког боловања у цијету живота 32-ој години 4. Децембра, ове године; те не- можемо пропустити, а да овим путем не изјавимо захвалност свештенству, учитель- ству и чиновништву, који похиташе на глас смрти наше покојнице, те спровод увеличаше и стим нас доживотно задужихе.

Доживотна хвала Зећанима, а на име: Голубовчанима, Горичањанима, Балаба- њанима, Бјелопољцима, Гостиљанима и Шушуњарима и свима онима, који нам ма чим било учинише услугу, као што умилу Зећани на справ странаца учинише.

Голубовци, 10 децем. 1906. г.

Ожалошћени: супруг поп **Михајло Поповић**; свекрва **Јеша**; ђевер **Јосиф**; јетрва **Савка**; си- нови **Милош** и **Урош**.

Р. 133, број 601, 1.1.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом тужне смрти непрежаљеног нашег сина, односно унука, брата и бра- ственика

† КРСТА ИВАНОВИЋА

преминулог у најбуријем цијету 23 го- дине ово-земног живота својег, који је далеко ван својега завичаја немилостивом судбином сатрвен у „Трендвил“ рудо- копу у Аласци (Северна Америка). Па како ми, они, који се иза рана извије- стише, за дуго крише ту злу судбину дома мога: те сам дошкан сазнао; па ипак сматрам за особиту дужност, изја- вити доживотну благодарност, свијема утјешителјима налазећим се, сони крај океана у далекој туђини. Доживотна бла- годарност тамошњем Ср. Јединству „Лов- џен“, који на глас смрти, хришћанском љубављу и српскијем патриотизмом по- стара се, онаким почастима покојникове изломљене остатке матери земљи предати; што ми у толико блажи неизлечиву тугу да немам ријечи, којом бих кадар бијо, изјавити у пуној мјери доживотно при- знање.

Искрена хвала часноме свештенику и по вјери брату русу г. Е. П. Алексицу, који се иза опјела с покојником опро- стио онаким дирљивим говором.

Срдчна хвала свијема Србима и Срп- кињама, који земне остатке својега зем- јака до вјечне куће допратише.

Нераздвојена хвала тамошњим пле- меницима нашим (Кучима), који братски по- којника оплакаше, и као сродници ње- гови јавнијем путем заблагодарише при- сутствоваоцима спровода покојниковог.

Такође хвала овамошњим нашим при- јатељима, сродницима, кумовима и позна- ницима, који на глас смрти похиташе, покојника ожалише, и тијем нам, неиз- мјерну нашу тугу олакшаше.

Доживотна благодарност г. бригадиру Лазовићу, који дође у ожалошћени дом наш, те се, у овој неискреној жалости показао срдчни саучесник и утјешитељ.

Најсрданија хвала, Кучима, Пиперима, Бјелопавлићима, Братаножићима, Брску- љанима, Подгоричанима и Љешњанима, који у већим масама дођоше, покојника ожалише, и нас пријатељски тјешаше.

Још један пут свијема и свакоме хвала, који се ма којим било начином у нашој несрећи утјешитељи показаше.

Дољани, (Кучи), 5. децембра 1907. год. У име ожалошћене породице: отац **Ђурица**; мајка: **Добрица**; баба: **Неда**; и у опште браћа и сестре покојникове, с браственицима: команд. **Настадином**; официрима: **Мирком** и **Иваном**; **Милицем**, **Бошком**, **Радисавом** и **Ђорком**; и осталом родбином покојниковом.

Р. 310, Бр. 903, 1.1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег доброг и ни- кад прежаљеног јединца—сина, мужа и синовица

† КРЦУНА ИЛИНА ШОЋА,

који се иза кратког а тешког боловања, пресели у вјечност 3. овог мјесеца, у нај- љепшем цијету младости, у 34. години свога живота, сматрамо за свету дуж- ност заблагодарити овјем путем г.г. нашем куму ком. Нику Шкрњову, теле- графисти Саву Стругару, др. Пери, Саву Баши и Мату Лекићу с друштвом на њиховом заузимању и учиненим услу- гама приликом боловања покојника у Бару.

Особито смо благодарни г. др. Мата- новићу, управнику болнице „Данило I.“ са особљем исте, на неуморном труду и раду да спасу од смрти милог нам по- којника.

Дубоко захваљујемо свештенству, на- родним посланицима, чиновништву и гра- ђанству вароши Цетиња, који присуство- ваше спроводу до изван вароши.

Вјечита хвала браћи Љуботињанима, пријатељима из Црнице и официру Раж- натовићу с рођацима, који на глас смрти дођоше да с нама заједно ожале покој- ника и до вјечне куће испрате.

Топла хвала и поручику Кусовцу, који се са поч. војником своје чете опрости на гробу дирљивим говором.

Хвала свима и свакоме, који нам ука- заше учешћа у жалости и тиме блажише нашу превелику тугу.

Дубова, 10. децембра 1906.

Ожалошћени:

Стричеви: **Перо** и **Бари**, **Савић**; за вазда учви- јељена мајка **Марија**; супруга **Киће** — са осталом родбином.

Р. 195. бр. 605. 1.1.